

**UCHWAŁA NR XLIII/331/2022
RADY GMINY PŁUŻNICA**

z dnia 20 grudnia 2022 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) w związku z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz.1119 z późn. zm.) i art.10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 z późn.zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2023 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Płużnica

Szymon Dudzik

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA 2023 r.**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 stanowi lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Program określa kierunki podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wskazuje podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określa źródła finansowania tych zadań, przedstawia również zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z treścią tej ustawy zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych wykonuje się w szczególności przez: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Na zadaniach tych należy skupić szczególną uwagę, dlatego że problemy związane z alkoholem należą do tej grupy problemów społecznych, które przybierają bardzo duże rozmiary i powodują szkody zarówno ekonomiczne, jak i społeczne. W związku z powyższym, celem działań podejmowanych przez gminę jest zmniejszenie różnych problemów powodowanych przez alkohol w całej populacji, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka, ponieważ na szkody związane z alkoholem narażony jest każdy mieszkaniec gminy, niezależnie od tego czy pije alkohol, czy nie. Gminny Program zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki narkomanii wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Narkomania to drugi problem, na którym należy skupić szczególną uwagę, ponieważ powszechność narkotyków wcześniej była problemem głównie dużych miast, dzisiaj są one obecne w miasteczkach, a nawet na wsiach.

II. Diagnoza problemów uzależnień w Gminie Płużnica.

W gminie Płużnica aktualnie zamieszkuje 4658 - w tym:

- kobiety - 2311

- mężczyźni - 2347

Bezrobocie i brak perspektyw jest jedną z przyczyn nasilenia się alkoholizmu i potencjalnego zagrożenia narkomanii, a także lekomanii wśród dorosłych i młodzieży. Informacja o bezrobotnych dane za 2022 na dzień 31 października dla Gminy Płużnica przedstawia się następująco:

bezrobotnych ogółem 176 w tym kobiet 105

osoby z prawem do zasiłku 28

bez kwalifikacji zawodowych 88

kobiety które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka 28

wg wieku do 30 roku życia 47 osoby
w tym do 25 roku życia 26 osób
długotrwale bezrobotni 115 osób
powyżej 50 roku życia osób 39
osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia – 23 osoby
niepełnosprawni 13

Liczba rodzin z terenu Gminy Płużnica dotkniętych problemem alkoholowym wg MPiPS za 2021 r. - 20 rodzin, w tym 42 osób w tych rodzinach.

Obecnie w gminie Płużnica funkcjonują 23 punkty sprzedaży napojów alkoholowych w tym:

Dane wg. stanu na dzień	Z napojami przeznaczonymi do spożycia.								
	1. Poza miejscem sprzedaży.					2. W miejscu sprzedaży.			
	Ogółem (wszystkich punktów)	Według zawartości alkoholu.				Według zawartości alkoholu.			
		Razem	do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	Pow. 18%	Razem	do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	Pow. 18%
30.11. 2022 r.	23	53	18	18	17	7	5	1	1

W ramach umowy z Wąbrzeskim Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej również w roku 2021 działał Punkt Konsultacyjny dla osób i rodzin doświadczających problemów wynikających z dysfunkcji społecznych takich jak: alkoholizm, narkotyki, przemoc, bezrobocie a także ochrony zdrowia psychicznego. Działalność Punktu oparta o założenia projektu „Moja Decyzja”. Tematy zrealizowano w formie konsultacji indywidualnych.

LICZBA OSÓB	PK PŁUŻNICA
NADUŻYWAJĄCY ALKOHOLU	6
WSPÓLUZALEŻNIENIE	2
PRZEMOC OFIARY	0
PRZEMOC SPRAWCY	1
NARKOTYKI	0
HAZARD	0
UZALEŻNIENIE OD KOMPUTERA	0
KIEROWCY ZP	0
WSZYSTKIE OSOBY ŁĄCZNIE	9

LICZBA KONSULTACJI	PK PŁUŻNICA
NADUŻYWAJĄCY ALKOHOLU	41
WSPÓLUZALEŻNIENIE	11
PRZEMOC OFIARY	7
PRZEMOC SPRAWCY	4

NARKOTYKI	0
DDA	2
HAZARD	0
UZALEŻNIENIE OD KOMPUTERA	0
KIEROWCY ZP	0
WSZYSTKIE KONSULTACJE ŁĄCZNIE	65

W gminie nadal występuje problem alkoholizmu, jako jedna z głównych przyczyn zagrożeń społeczeństwa. Brak pracy wśród dorosłych powoduje, że osoby te doznają licznych kryzysów psychicznych co zaznacza się zwiększoną ich agresywnością i licznymi zaburzeniami emocjonalnymi.

Nagminne nadużywanie alkoholu stwarza zagrożenie nie tylko dla danej osoby, jej rodziny, ale również i całego społeczeństwa.

Przeciwdziałanie tym zagrożeniom wymaga przeprowadzenia odpowiedniej profilaktyki wśród całego środowiska. Jest to bardzo ważne, aby uświadomić osobom zagrożonym, jak i pozostałym, że nadużywanie alkoholu oraz innych używek wpływa bardzo negatywnie nie tylko na ich życie, ale również i na całe otoczenie. Dostrzegamy potencjalne zagrożenie zjawiskiem narkomanii poprzez łatwy dostęp do tego rodzaju środków.

Wprawdzie nie odnotowano jeszcze przypadku nadużywania narkotyków w tych środowiskach, nie mniej środowiska szkolne i społeczność lokalna mówi o tego rodzaju próbach.

Rozdział 1 PROFILAKTYKA

§ 1.1. Celem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii zwanego dalej Programem jest zmniejszenie ilości spożywanego alkoholu oraz ograniczenie liczby nowych przypadków uzależnień.

2. Cel ten będzie osiągany przez tworzenie warunków, wdrażanie i realizację działań profilaktycznych takich jak:

- 1/ tworzenie warunków do objęcia opieką dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu;
- 2/ redukcję zagrożeń ryzyka uzależnień w grupach dzieci i młodzieży z rodzin alkoholików przez stosowanie odpowiedniej terapii;
- 3/ prowadzenie działalności wydawniczej oraz rozpowszechnianie wydawnictw o problemach alkoholowych i uzależnień od narkotyków;
- 4/ prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej dla osób prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, policji, pedagogów, pracowników służby zdrowia;
- 5/ organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i świetlic środowiskowych programów dla dzieci i młodzieży a także dla ich rodziców;
- 6/ wyposażanie świetlic środowiskowych w sprzęt i materiały do pracy świetlicy;
- 7/ wspieranie w ramach posiadanych środków innych inicjatyw zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub organów Gminy.

ROZDZIAŁ 2 POMOC TERAPEUTYCZNA, POMOC PRAWNA

§ 2. W ramach realizacji Programu pomoc terapeutyczna oraz pomoc prawna dla osób uzależnionych /alkohol, narkotyki i inne / oraz dla osób doświadczających przemocy domowej z terenu Gminy następuje poprzez „Punkt konsultacyjny” działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.

ROZDZIAŁ 3

ROLA I MIEJSCE INSTYTUCJI I DZIAŁAŃ SPOŁECZNYCH

§ 3. Działania profilaktyczne i rozwiązywanie problemów alkoholowych, a także promocja zdrowego modelu życia następuje we współdziałaniu z instytucjami i organizacjami społecznymi.

- § 4. Realizacja zadania określonego w § 3 następować będzie poprzez:
- 1/ rozpowszechnianie informacji o pomocy jaką można uzyskać w Klubach AA i propagowanie ich działalności;
 - 2/ wspomaganie finansowe instytucji, fundacji, stowarzyszeń, organizacji społecznych i kościelnych oraz związków wyznaniowych realizujących programy z zakresu zapobiegania i zwalczania alkoholizmu;
 - 3/ wspieranie działań „ochotniczych” ruchów trzeźwościowych mieszkańców gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych;
 - 4/ organizację placówek o charakterze szkolnym i pozaszkolnym, zajmujących się organizowaniem czasu wolnego dzieci i młodzieży.

ROZDZIAŁ 4

DOSTĘPNOŚĆ ALKOHOLU

§ 5. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zakresie ograniczenia dostępności alkoholu następować będzie poprzez:

- 1/ wydawanie postanowień w ramach określonego uchwałą limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży oraz usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Płużnica;
- 2/ cofania zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w przypadkach określonych w ustawie.

ROZDZIAŁ 5

WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW Z OPŁAT ZA ZEZWOLENIA NA ALKOHOL

§ 6. Pieniądze z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznacza się m. in. na finansowanie następujących zadań wynikających z Programu:

- 1) finansowanie Punktu konsultacyjnego w Płużnicy (wynagrodzenie dla instruktora terapii uzależnień);
- 2) finansowanie działalności świetlic środowiskowych, klubów młodzieżowych (zakup materiałów do prowadzenia zajęć na świetlicy, artykułów spożywczych, organizacja wycieczek, wyjazdów, zakup biletów, zakup opału, usługi transportowe);
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla uczniów szkół przez nauczycieli przygotowanych do realizacji takich programów;
- 4) finansowanie pobytu dzieci na koloniach i obozach, wycieczkach szkolnych, wyjazdach;
- 5) współuczestniczenie w zadaniach realizowanych przez organizacje pozarządowe;

- 6) doposażenie świetlic wiejskich, szkoły w pomoce i sprzęty niezbędne do prowadzenia zajęć terapeutycznych np. meble, art. papiernicze, gry, zabawy, sprzęt rtv.;
- 7) finansowanie przedstawień, warsztatów o tematyce z zakresu uzależnień;
- 8) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych (m.in. wynagrodzenie dla opiekunów, zakup sprzętu sportowego, nagród na turnieje i rozgrywki) w ramach zadań konkursowych zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym i poza tymi zadaniami;
- 9) edukacja rodziców w zakresie szkodliwości narkomanii;
- 10) finansowanie szkoleń przeprowadzanych przez ekspertów i profesjonalistów zapraszanych przez instytucje i organizacje realizujące zadania gminnego programu;
- 11) działania na rzecz dożywiania dzieci i młodzieży uczestniczących w programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych, a także w świetlicach środowiskowych;
- 12) finansowanie telefonu BŁĘKITNA LINIA;
- 13) wspieranie i finansowanie programów edukacyjno - wychowawczych z elementami profilaktycznymi;
- 14) przeprowadzanie kolonii, półkolonii letnich w Centrum Edukacji Ekologicznej w Orłowie (m.in. wynagrodzenie opiekunów, wyżywienie, wyjazdy, wycieczki, zakup biletów wstępu, zakup materiałów dydaktycznych do przeprowadzania zajęć) w ramach zadań konkursowych zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym.

§ 7. Z pieniędzy z opłat za korzystanie z zezwoleń finansowaniu podlegają także zadania nie wymienione w § 6 których potrzeba realizacji powstanie w trakcie roku i zostanie uwzględniona przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 8. Dyspozycje finansowe dotyczące wydatków w oparciu o wnioski Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub zaopiniowanie przez komisję realizuje Wójt.

ROZDZIAŁ 6 GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

§ 9. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych bezpośrednio angażują się w realizację Programu.

§ 10. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy w szczególności:

- 1/ wykonanie Programu i składanie rocznego sprawozdania Radzie Gminy następuje w terminie do 30 marca następnego roku ;
- 2/ prowadzenie kontroli przestrzegania warunków korzystania z zezwoleń na podstawie upoważnień udzielonych przez Wójta;
- 3/ wykonywanie czynności zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu;
- 4/ opiniowanie wniosków o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

ROZDZIAŁ 7 ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

§ 11. Za udział w posiedzeniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 70 zł. W

przypadku nieobecności na posiedzeniu wynagrodzenie nie przysługuje. Wynagrodzenie płatne jest po każdym zakończonym kwartale, a za IV kwartał do końca grudnia.

ROZDZIAŁ 8 PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII

§ 12. Przeciwdziałanie narkomanii następować będzie poprzez:

- 1/ zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków w formie:
 - a/ spotkań w działającym Punkcie konsultacyjnym,
 - b/ pogadank, spotkań, przedstawień w szkołach i świetlicach środowiskowych;
- 2/ prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w zakresie :
 - a/ wdrażania profesjonalnych programów profilaktycznych w szkołach,
 - b/ dofinansowanie programów profilaktycznych realizowanych w poszczególnych szkołach,
 - c/ organizowanie pogadank dla rodziców i uczniów;
- 3/ udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 4/ wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii oraz współpracę z miejscową gazetą;
- 5/ pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej.

ROZDZIAŁ 9 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 13.1. Program realizowany jest we współpracy z organami administracji rządowej zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, organizacjami charytatywnymi.

2. Harmonogram wydatków na 2023 rok stanowi załącznik Nr 1 do Programu.

Harmonogram wydatków – Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Klasyfikacja budżetowa			Nazwa	Projekt planu na rok 2023
Dział	Rozdział	Grupa paragrafów		
851			Ochrona zdrowia	
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	
		1400	Wynagrodzenie opiekunów świetlic, sali sportowej, diety dla członków komisji	21 100,00 zł
		1100	Zakup materiałów i wyposażania do świetlic, sprzętu, gier, biletów, usługi transportowe, za prowadzenie punktu konsultacyjnego, warsztaty, spektakle, artykuły spożywcze, nagrody	11 725,00 zł
		1200	Zajęcia sportowe oraz kolonie realizowane przez podmioty wyłonione w drodze konkursów, Niebieska Linia	20 250,00 zł
	85153		Zwalczanie narkomanii	
		1100	Zakup materiałów	1 000,00 zł

Uzasadnienie

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz działań mających na celu przeciwdziałanie narkomanii. Realizacja tych zadań prowadzona jest w oparciu o Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 jest kontynuacją działań rozpoczętych w minionych latach. Został on opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy Płużnica, co pozwoli na zajęcie się problematyką alkoholizmu i narkomanii w sposób zorganizowany i kompleksowy. W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 jest zasadne.